

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
ÎNCHEIERE

25 ianuarie 2024

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte

Judecători

mun. Chișinău

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Mânăscurtă Igor

a examinat admisibilitatea recursului declarat de avocatul Anton Vasile în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 octombrie 2022, în cauza penală privindu-l pe

TABARAN Serghei XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX.

Termenii de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.04.2022 – 07.07.2022;

Instanța de apel: 03.08.2022 – 25.10.2022;

Instanța de recurs: 16.01.2023 - 25.01.2024.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești, din 07 iulie 2022, *cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală* Tabaran Serghei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la Tabaran Serghei în beneficiul Statului suma 1680 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

A fost soluționată chestiunea privitor la corpurile delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Tabaran Serghei, la data de 25.02.2022, ora 15:40, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în apropierea gării feroviare din XXXXX, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane și însușirii lor ulterioare, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, din interes material, intenționat, în mod deschis a sustras de la minorii XXXXX și XXXXX, ambii locuitori ai XXXXX, telefonul mobil „Samsung Galaxi

A 02 S” la prețului de 2500 lei și telefonul mobil „Xiaomi Redmi Note 7” la prețului de 6000 lei, prin care fapt proprietarilor le-a fost cauzată o daună materială.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Tabaran Serghei, a săvârșit infracțiunea prevăzută și sancționată de art. 187 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative: *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, *a fost atacată cu apel de către inculpat*, care a solicitat casarea sentinței cu aplicarea amnistiei, în motivare solicită să-i fi aplicată legea cu privire la amnistie.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 25 octombrie 2022, apelul inculpatului a fost respins ca nefondat, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond, constatând ca fiind dovedită fapta penală comisă de către inculpat, ținând cont de prevederile legale a art. 61 și 75 Cod penal, i-a stabilit inculpatului pedeapsa în limitele sancțiunii art. 187 alin.(1) Cod penal, măsura de pedeapsă și cuantumul acesteia, este adecvată faptelor săvârșite de către inculpat.

Motivele invocate de inculpat sunt nefondate, or, la emiterea sentinței nu a fost comisă nici-o eroare de fapt și de drept la individualizarea și stabilirea pedepsei lui Tabaran Serghei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont pe deplin de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale și în raport cu circumstanțele concrete ale cauzei date, și personalitatea inculpatului, corect a ajuns la concluzia de a-i stabili acestuia o pedeapsă sub formă de închisoare, cu executare în penitenciar, pedeapsa fiind echitabilă și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Mai mult, instanța de apel a statuat că pedeapsa este echitabilă când impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Astfel, ținând cont de circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii comise, care potrivit art. 16 Cod penal este din categoria celor mai puțin grave, recunoașterea vinei prin conștientizarea pericolului faptei comise, căința sinceră, conduita inculpatului după consumarea infracțiunii, condamnarea anterioară pentru o infracțiune similară, cât și comiterea infracțiunii în stare de ebrietate, instanța de apel a conchis că, instanța de fond justificat a ajuns la concluzia că, corectarea și reeducarea inculpatului, precum și restabilirea echității sociale este posibilă doar cu izolarea acestuia de societate, stabilind o pedeapsă, cu închisoare pe termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, atât instanța de fond cât și instanța de apel au reținut că, potrivit informației din revendicare Tabaran Serghei, anterior a fost condamnat, prin sentința Judecătorei Glodeni din 21 ianuarie 2011, în baza art. 171 alin. (1) și 188 alin. (2) Cod penal. În baza art. 84 Cod penal i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 6 ani și 6 luni. La 12 iunie 2017, a fost eliberat după executarea pedepsei. La 06 septembrie 2017, Tabaran Serghei a fost condamnat, prin sentința Judecătorei Sîngerei, în baza art. 171 alin. (2) Cod penal la pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 6 ani. La 03 februarie 2022, a fost eliberat după executarea pedepsei (f.d.88-89).

Instanța de apel a stabilit că pedeapsa penală este echitabilă atunci când reflectă corect conștiința de drept și normele morale acceptate de societate. La individualizarea pedepsei vinovatului, sarcina auxiliară a instanței de judecată este de a convinge despre corectitudinea politicii penale aplicate în speța concretă. Față de infractorii periculoși, pentru ca să fie echitabilă, pedeapsa trebuie să se deosebească prin o duritate echitabilă. Echitatea are două dimensiuni. Pe de o parte își îndeplinește rolul de garanție pentru societate în sensul protejării cetățenilor față de comportamentele infracționale. În cea de-a doua accepțiune, echitatea are rolul de a proteja individul împotriva tendințelor abuzive a mecanismului statal represiv.

Cu referire la solicitarea inculpatului de a i se aplica Legea cu privire la amnistie, instanța de apel a respins-o, ca fiind neîntemeiată.

Potrivit art.1 a Legii nr. 243 din 24.12.2021 (în vigoare 31.12.2021) cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2-5, 7, 8.

Totodată Legea nr. 243 din 24.12.2021 a stabilit și restricții la aplicarea amnistiei care sunt specificate la art .6 alin. (1) lit.a¹- *prevederile art. 1-5 nu se aplică persoanei bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost conamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare.*

Astfel, instanța de apel a indicat că prin sentința Judecătorei Glodeni din 21 ianuarie 2011, în baza art. 171 alin. (1) și 188 alin. (2) Cod penal, care fac parte din categoria celor grave, iar prin art. 84 Cod penal i-a fost aplicată pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 6 ani și 6 luni, și eliberat la 03.02.2022 după ispășirea pedepsei. Prin urmare, Legea dată, nu este aplicabilă la caz, fiind expres prevăzută în lege interdicția de la art. 6 alin. (1) lit.a¹) a Legii sus nominalizate.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocatul Anton Vasile în numele inculpatului a atacat-o cu recurs*, fără a invoca prevederile art. 427 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei inculpatului și emiterea

unei noi hotărâri prin care să fie numită o pedeapsă mai blândă.

În motivare recurentul a indicat că, la individualizarea pedepsei inculpatului, instanța nu a ținut cont de circumstanțele reale de săvârșire a infracțiunii și a celor personale ale inculpatului, care nu prezintă pericol social, cât și de unele circumstanțe în care s-au desfășurat evenimentele, ținând cont de gradul de participare a inculpatului; de circumstanțele atenuante cum ar fi căința sinceră de cele întâmplate, recunoașterea integrală a vinovăției, vârsta tânără și solicitarea examinării cauzei penale în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea recursului pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, instanța de recurs concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform prevederilor Legii nr. 246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), art. XI alin. (3), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de examinare a admisibilității recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a acestei Legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

În speță, recurentul critică hotărârea, solicitând rejudecarea cauzei în latura penală, însă nu face trimitere la temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală sau la presupusele erori depistate în decizie la stabilirea pedepsei sub formă de închisoare. Instanța de recurs constată că, recursul este insuficient de motivat, or textul acestuia trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemei de drept ce persistă în cauză, indicând care este eroarea comisă de instanță, pe când în speță recurentul solicită doar casarea în latura pedepsei enumerând circumstanțele care au stat la baza stabilirii pedepsei sub formă de 2 ani închisoare.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recurs, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept, se relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, corect și-a motivat soluția privind respingerea apelului apărării, ținând cont de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal și de criteriile de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal, luând corect în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite (a comis infracțiune mai puțin grav), anterior a fost judecat, a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

Simplu fapt că apărarea nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, nu poate servi temei pentru aplicarea în privința lui Tabaran Serghei a unei pedepse mai blânde.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Mai mult, la stabilirea soluției s-a ținut cont de cerințele acuzatorului și apărării, iar prin aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, s-au stabilit noi limite a stabilirii pedepsei prevăzute de art. 187 alin. (1) Cod penal, ca rezultat instanța de apel nu a comis eroare la stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 2 ani.

Astfel, la individualizarea pedepsei instanțele de fond au ținut cont de solicitările acuzatorului de stat și a părții apărării, aplicând o pedeapsă proporțională cu circumstanțele de fapt și de drept. În aceste condiții, stabilirea unei pedepse mai blânde nu este rațională în circumstanțele stabilite pe caz și nu ar putea asigura scopul pedepsei penale prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal vis-a-vis de restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui cât și a altor persoane.

În plus, necesitatea schimbării pedepsei nu a fost suficient argumentată, iar simpla enumerare a circumstanțelor nu justifică implicarea instanței de recurs în schimbarea pedepsei inculpatului, având în vedere că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.*

Sub acest aspect, completul de judecată atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate. Prin urmare, criticile recurentului nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Mai mult, motivul invocat de recurent în recurs (asprimea pedepsei) nu a fost invocat în apel, solicitându-se doar aplicarea Legii privind amnistia, iar conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, motivul neinvocat în apel nu poate fi invocat

în recurs cu excepția cazului când încălcarea invocată a fost admisă de instanța de apel.

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, completul de judecată concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din cererea de recurs înaintată de avocatul Anton Vasile nu și-au găsit confirmare.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Inadmisibilitatea recursului declarat de avocatul Anton Vasile în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 octombrie 2022, în cauza penală privindu-l pe TABARAN Serghei XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Încheierea nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Mânăscurtă Igor